

کمیته های اخلاق بیمارستانی در همه بیمارستان های اعم از دولتی و غیر دولتی با نظارت و تایید کمیته اخلاق بالینی دانشگاه ها/دانشکده های مربوطه تشکیل میشوند.

کمیته اخلاق بیمارستانی ۱۳ عضو حقوقی و حقیقی دارد.

رییس بیمارستان رییس کمیته اخلاق بالینی است و احکام اعضا توسط رئیس کمیته بیمارستانی صادر میگردد. مدت عضویت اعضای کمیته سازمانی چهار سال و قابل تمدید است. ترکیب کمیته اخلاق بیمارستانی هر بیمارستان باید به تایید کمیته دانشگاهی اخلاق بالینی برسد

ماده ۱۶ (**وظایف کمیته اخلاق بیمارستانی**):

الف: برنامه ریزی و راهبری:

- تدوین و اجرای برنامه ارتقا رعایت استانداردهای اخلاق بالینی در بیمارستان
- ممیزی اخلاقی ضوابط بیمارستان به لحاظ رعایت موازین اخلاق حرفه ای
- تدوین ، ممیزی و بهبود خط مشی ها، فرآیندها و دستورالعمل های اخلاقی و نظارت بر اجرای آن
- پیشنهاد راه حل هایی برای توزیع عادلانه منابع و ارائه پیشنهاد به سایر بخش های مرتبط

ب: پایش و نظارت:

- بررسی گزارشهای مرتبط با سنجه های حقوق بیمار در اعتباربخشی بیمارستان و ارائه بازخورد مناسب
- بررسی گزارشهای مرتبط با وضعیت رعایت ضوابط اخلاق حرفه ای از سوی حرفه مندان در بیمارستان و ارائه بازخورد مناسب
- بررسی گزارش های مرتبط با شکایات وارده مرتبط با اخلاق حرفه ای در بیمارستان و ارائه بازخورد مناسب
- پایش رعایت حقوق آزمودنی ها در پژوهش های جاری در بیمارستان
- پایش وضعیت مدیریت تعارض منافع در بیمارستان
- نظارت بر حسن اجرای منشور حقوق بیماران

ج: آموزش و پژوهش:

- آموزش اخلاق حرفه ای به فراگیران و کلیه ی شاغلین بیمارستان
- برنامه ریزی، اجرا و ارزیابی برنامه آموزش اخلاق حرفه ای برای فراگیران و ارائه دهندگان خدمات سلامت در بیمارستان متناسب با نیازسنجی های انجام شده
- آشنا کردن بیماران و همراهان آنها با حقوق و تکالیف خود در بیمارستان
- انجام و حمایت از پژوهشهای مرتبط با اخلاق حرفه ای و حقوق بیمار

د: ارائه خدمت:

- ارائه مشاوره اخلاقی به مدیریت و حرفه مندان بیمارستان در برخورد با چالش ها و کشمکش های اخلاقی

- ارائه مشاوره اخلاق بالینی به بیماران و همراهان آنها در تصمیم گیری
- ارائه مشاوره به حرفه مندان
- ارائه مشاوره در بررسی پرونده های تخلفات اخلاق حرفه ای ارجاعی از واحدهای مختلف بیمارستان

ماده ۱۷ (اعضای کمیته اخلاق بیمارستانی :

۱-۱۷ کمیته اخلاق بیمارستانی متشکل از اعضاء و افراد ذیل است:

- ۱- رئیس بیمارستان
- ۲- معاون آموزشی
- ۳- مدیر بیمارستان
- ۴- مدیر خدمات پرستاری
- ۵- مسئول واحد بهبود کیفیت
- ۶- مسئول مددکاری بیمارستان
- ۷- یک نفر از پزشکان مجرب بیمارستان به پیشنهاد رؤسای بخش ها
- ۸- یک نفر متخصص اخلاق پزشکی (در صورت عدم دسترسی به متخصص اخلاق پزشکی میتوان از افرادی که دوره های کوتاه مدت اخلاق بالینی مورد تایید کمیته ملی اخلاق بالینی را گذرانده باشند استفاده نمایند.)
۱۱. یک نفر روحانی آشنا به مسائل اخلاق بالینی
۱۲. یک نفر متخصص پزشکی قانونی یا حقوقدان آشنا به حوزه حقوق پزشکی
۱۱. یک نفر عضو غیرمتخصص به عنوان نماینده جامعه (این عضو باید بدون وابستگی سازمانی به وزارت بهداشت و ترجیحاً نماینده سازمانهای مردم نهاد مدافع حقوق بیماران باشد).

۲-۱۷ در صورت صلاحدید اعضاء، برای هر جلسه از صاحبان برجسته برخی سمت های اجرایی یا تخصص های بالینی، علوم پایه، روانشناسان، متولیان امور اعم از دولتی یا مردم نهاد، نمایندگان اقلیتهای دینی یا مهاجرین و... به عنوان مشاور جهت ارائه نظرات و بدون حق رأی دعوت به عمل خواهد آمد.

ماده ۱۸): نحوه انتصاب اعضای کمیته اخلاق بیمارستانی:

- ۱-۱۸ رئیس بیمارستان رییس کمیته اخلاق بیمارستانی است.
- ۲-۱۸ احکام اعضای کمیته اخلاق بیمارستانی توسط رئیس کمیته صادر میشود. مدت عضویت اعضای انتخابی در کمیته های اخلاق بیمارستانی چهار سال و انتخاب مجدد آنان بلامانع است.
- ۳-۱۸ رئیس بیمارستان موظف است حداکثر ظرف دو ماه پس از لغو عضویت به استعفای عضو، جایگزین وی را به لحاظ مفاد این دستورالعمل و تایید کمیته دانشگاهی اخلاق بالینی منصوب نماید.

ماده ۱۹) شرایط عضویت اعضای کمیته اخلاق بیمارستانی:

- ۱-۱۹ دوره عضویت اعضای کمیته های سازمانی، چهار سال و انتخاب مجدد آنان بلامانع است.
- ۲-۱۹ در صورت عدم رعایت مقررات کمیته اخلاق توسط هر یک از اعضا، پیشنهاد برکناری عضو مربوطه توسط رئیس کمیته بیمارستانی و بعد از رأی موافق اکثریت اعضا باقی مانده باید با ذکر دلایل به کمیته دانشگاهی اخلاق بالینی پیشنهاد شود.
- ۳-۱۹ عضو باید واجد مدارک و مدارج علمی و شغلی مقرر در ای دستورالعمل باشد
- ۴-۱۹ عضو باید حتی المقدور در حوزه اخلاق حرفه ای شناخته شده باشد و تمایل و علاقه کافی به مشارکت در مباحث مرتبط با اخلاق پزشکی داشته باشد.
- ۵-۱۹ عضو باید حتی المقدور دوره های مرتبط با اخلاق بالینی را که مقام صلاحیتدار برگزار و یا تایید کرده، گذرانده و مهارت های لازم به منظور تجزیه و تحلیل امور و برقراری ارتباط با دیگران برای کار دسته جمعی در گروه را دارا باشد.
- ۶-۱۹ عضو باید موافقت خود را با انتشار نام و نام خانوادگی و شغل اصلی خود در صورت جلسات، مصوبات، گزارش ها و ... اعلام کند.
- ۷-۱۹ عضو باید سمت خود و شرایط عضویت و فعالیت در کمیته ها را بپذیرد و جلسات کمیته باید با رعایت حد اعلای محرمانگی و حس نیت و به دور از هرگونه تعارض یا اشتراک منافع تشکیل شود.

ماده ۲۰) دبیرخانه کمیته اخلاق بیمارستانی:

- ۱-۲۰ به منظور حسن کارکرد، رئیس بیمارستان، یک نفر آشنا به اخلاق پزشکی را به عنوان دبیر کمیته منصوب میکند
  - ۲-۲۰ وظایف دبیر کمیته سازمانی عبارت است از :
    - ۱.تنظیم دستور کار، صورت جلسات، دعوت و حضور و غیاب اعضا، تعیین و دعوت از مشاوران، مکاتبات و اخذ فرم امضا شده، بیان تعارض یا اشتراک منافع اعضا.
    - ۲.اداره امور مالی کمیته.
- تبصره:** در صورتی که دبیر کمیته از اعضای کمیته اخلاق بیمارستانی انتخاب شده باشد، در جلسات کمیته حق رأی خواهد داشت

ماده ۲۱) تشکیل جلسات کمیته اخلاق بیمارستانی:

- ۱-۲۱ اعضای کمیته اخلاق بیمارستانی باید شخصاً در جلسات حضور یابند. حضور رئیس یا دبیر کمیته برای رسمیت یافتن جلسه ضروری است.
- ۲-۲۱ حد نصاب لازم برای تشکیل و رسمیت یافتن جلسات کمیته اخلاق بیمارستانی، نصف به علاوه یک کل اعضا است. حدنصاب رای گیری دوسوم اعضای حاضر میباشد.
- ۳-۲۱ در هر جلسه کمیته اخلاق بیمارستان، باید صورت جلسه توسط دبیر کمیته، تنظیم و به امضای حاضران در آن جلسه

رسانده شود.

۴- ۲۱ کمیته اخلاق بیمارستان باید تمامی مستندات و مدارک و صورتجلسات خود را حداقل به مدت ده سال نگهداری کند.

ماده ۲۲ (ارائه نظرات کتبی اعضای غایب نیز برای روش سازی بحث و گفتگو مجاز است، اما فقط آن اعضایی که در جلسه کمیته شرکت نموده اند، حق رأی دارند. نظرات کتبی اعضای غایب در جلسه قرائت و به صورتجلسه ضمیمه میشود.

ماده ۲۳ (بودجه کمیته اخلاق بیمارستانی از محل بودجه جاری بیمارستان می شود.

ماده ۲۴ (کمیته اخلاق بیمارستانی باید حداکثر ظرف مدت چهار ماه پهنس از پایان سال گزارش سالانه خود را آماده و به کمیته دانشگاهی اخلاق بالینی ارائه کند و رونوشت آن را به کمیته ملی ارسال نماید.

توالی برگزاری کمیته

حداقل در ماه یک بار